

Reut

Wie in de Dikke van Dale -het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal- op zoek gaat naar het woord reut krijgt als verklaring dat dit een troep of boel is. Hiermee wordt bedoeld op een niet nader gedefinieerd aantal van iets. In de tijd dat er op de telpost Corversbos bij Hilversum vogeltrekellingen werden gehouden, schalde de kreet 'reut' regelmatig over de daar liggende akkers. Het was Fred, die hiermee de aanwezige tellers op scherp zette en ze attent maakte op naderende groepen vogels. Die werden op soort gebracht en zo nauwkeurig mogelijk geteld. Dat was ook noodzakelijk, want het doel van de tellingen was om jaarlijks een beeld te krijgen van de vogeltrek. Met lijsten waarop staat aangegeven dat er een reut aalscholvers vloog, kom je dan niet ver. Reut was een woord dat de pallieters aansprak, degenen die naar de telpost kwamen om te genieten van de trek en het uiteenlopende gedrag van de soorten. Daar is niets mis mee; het is heerlijk om te doen, daardoor te ontspannen en zonder verplichting om iets te moeten vastleggen. Iedereen smult nu eenmaal op zijn eigen wijze van wat geboden wordt.

Degenen die ooit mee zijn geweest naar het befaamde Falsterbo in Zweden en daar op de punt bij Nabben hebben gestaan, zullen ongetwijfeld onder de indruk zijn geraakt van de 'reuten' vogels die daar dagelijks massaal over en langs kwamen vliegen. Golf na golf, vinken, sijzen, kwikstaarten, holenduiven, te veel om op te noemen en niet te tellen. Toch stond daar ieder jaar afgezonderd van de meute vogelaars, onverstoort met een sigaartje in zijn mond, de bij vaste bezoekers bekende Gunnar Roos in zijn eentje te tellen. Een Sisyphus arbeid! De resultaten van zijn pogingen om de massa's op soort te brengen en te kwantificeren legde hij vast in rapporten en publiceerde ze in Zweedse vogelbladen. Toen hij op hoge leeftijd stopte, kwam daar een telploeg voor in de plaats, waardoor de getelde aantallen ongetwijfeld wat meer in de buurt kwamen van wat er over vloog.

Memorabel is ook een nacht met reuten steltlopers in de Franse Pyreneeën. Daar waren wij uitgenodigd om 's avonds te komen eten in

een berghut van de trektellers van de Col Orgambideska.

Na genoten te hebben van de discussies over het tellen van vogels, een goed met vlees, aardappels en kool gevulde soep en wijn, liepen wij onder een met sterren bezaaide

nachtelijke hemel terug naar onze tenten in het dal. Boven ons klonk lange tijd het 'hie-die-die' van oeverlopers die door de pas trokken. Het moeten er zeer veel zijn geweest. Gedenkwaardig zijn ook de bijna niet te tellen groepen schreeuwarenden boven het Bos van Belgrado bij Istanbul, de slaaptrek van kraanvogels of dicht bij huis de slierten spreuwen boven de slaappleaats in de rietvelden van het Voorland van de Stichtse Brug.

Zo zijn er nog talloze voorbeelden met groepsvormen, geluiden, vleugelslagfrequentie en gedrag. Zulke vogels moet je eigenlijk niet willen gaan tellen, maar gewoon blijven pallieteren. Opslaan in het geheugen en de fijne momenten een waargenomen reut weer kunnen oproepen is toch mooi?

Tellen kan, maar waarom zou je het doen? Voor hen die de stap naar pluizer willen zetten en graag weten om welke aantallen het gaat organiseert de Vogelwerkgroep eens in de zoveel tijd een cursus om te leren hoe het tellen van vogels in zijn werk gaat. Die cursus zou je na deze column 'Van reut naar aantal' kunnen noemen. Op speelse wijze wordt hier met bruine en witte bonen, spijkers, schroefjes en een powerpointpresentatie het schatten en tellen geoefend. Tijdens enkele excursies wordt dit in de praktijk gebracht. Wanneer cursisten zich daarna geroepen voelen om deel te nemen aan tellingen leveren zij een bijdrage aan het beschermen van vogels.

Penlijster

